Shehecheyanu on Vegetables

Q Does one make *Shehecheyanu* upon eating a vegetable from the new crop, or is this *beracha* just for new fruit?

1. גמרא, עירובין דף מ עמ' ב

ואמר רבה: כי הוינא בי רב הונא איבעיא לן: מהו לומר זמן בראש השנה וביום הכפורים? כיון דמזמן לזמן אתי – אמרינן, או דילמא: כיון דלא איקרו רגלים – לא אמרינן? לא הוה בידיה. כי אתאי בי רב יהודה אמר: אנא אקרא חדתא נמי אמינא זמן. – אמר ליה: רשות לא קא מיבעיא לי, כי קא מיבעיא לי – חובה, מאי?

2. שולחן ערוך אורח חיים סי' רכה סע' ו

פרי שאינו מתחדש משנה לשנה, אפילו אם יש ימים רבים שלא אכל ממנו אינו מברך שהחיינו. הגה: פרי שמתחדש שתי פעמים בשנה, מברכין עליו "שהחיינו" (בית יוסף); אבל שאין לו זמן קבוע לגידולו, אין מברכין עליו (בית יוסף בשם הר"ר מנוח), לכן אין מברכין "שהחיינו" על ירק חדש **דעומד כל השנה בקרקע** (מהרי"ל).

3. דרכי משה, אורח חיים סי' רכה ס"ק ב

ומהר"י וייל (בסוף תשובותיו דינין והלכות סי' לט) כתב דאין מברכין "שהחיינו" על ירק חדש משום דעומד על הקרקע כל השנה ואין ניכר בין חדש לישן:

4. משנה ברורה סי' רכה ס"ק יח

דעומד כל השנה בקרקע – רוצה לומר, שיש ירק שדרכו לעמוד כל השנה בקרקע, וברכת "שהחיינו" לא נתקן אלא בדבר הבא מזמן לזמן. אכן באמת אינו מצוי זה כי אם באיזה ירקות ולא בכולן, ואפשר משום דאין לחלק בין ירק לירק [פרישה]. ויש לפרש עוד דכונת רמ"א במה שכתב דעומד כל השנה בקרקע, היינו שמטמינין אותו בקרקע בבורות ועומד כל ימות השנה, ואינו ניכר בין ירק חדש שגדל בשנה זו לישן שגדל אשתקד, מה שאין כן פירות, אף על גב דיש מטמינין אותן, הוי להו מיעוטא דמיעוטא ולא חיישינן להו [מגן אברהם]. ולפי זה פשוט דאין לברך "שהחיינו" על פרי אדמה שקורין ער"ד–עפי"ל (תפוח אדמה), דהרי דרך העולם להטמין אותם בבורות בחורף ומתקיים זמן רב. ובשם של"ה כתבו האחרונים דאין לברך "שהחיינו" על שום ירק חדש וכן על לחם חדש, דאין ניכר בין חדש לישן, והעולם יטעו ויבואו לידי ברכה לבטלה. וכתב המגן אברהם דמכל מקום מברכין על הריפות שעושין מדגן חדש, שניכרין היטב שהם חדשים; אכן במור וקציעה חולק על זה, דאחרי שאין מינכר בטעמו אין יתרון להם, עיין שם, ויש למעט בברכות. ובקטניות כשהן חדשים וניכרין שהן חדשים, כגון שהן ירוקים עדיין במקצת, נראה שיכול לברך "שהחיינו", וכן משמע באליה רבה. על מיני לפתן שקורין מיירין (גזר– carrots), וריבין (לפת), ואוגערקע"ס (מלפפון– cucumber) מברכין עליהן "שהחיינו" [אליה רבה ודרך החיים].

5. ערוך השולחן, אורח חיים סי' רכה סע' יב

יש מי שכתב שאין לברך "שהחיינו" על שום מין ירק (מגן אברהם בשם השל"ה), ואנחנו אין נוהגין כן, ועל ירק חשוב כמו אוגערקע"ס (מלפפון) קאווענע"ס (אבטיח – watermelon) וכיוצא בהם אנו מברכים "שהחיינו", דאינם מתקיימים מזמן לזמן, ואף שבכבוש מתקיימים, הא כל הפירות מתקיימים בכבוש, וטעם אחר הוא לגמרי, אבל על ירקות פשוטים כמו סאלאט"א (חסה– lettuce) ... אין מברכין "שהחיינו".